

РЕШЕНИЕ

№ 183

гр. Смолян , 16.09.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – СМОЛЯН, ПЪРВИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ
СЪСТАВ** в публично заседание на седми септември, през две хиляди
двадесет и първа година в следния състав:

Председател:	Дафинка Т. Чакърова
Членове:	Мария Ан. Славчева
	Крум Б. Гечев

при участието на секретаря Мара Ат. Кермедчиева
като разгледа докладваното от Мария Ан. Славчева Въззивно гражданско
дело № 20215400500258 по описа за 2021 година

И за да се произнесе, взе в предвид следното:

Смолянският окръжен съд е сезиран с въззивна жалба с вх.№ 5458/12.06.2021г. от „Агенция за събиране на вземания“ЕАД,ЕИК 203670940,депозирана чрез процесуалния представител юрисконсулт Цв. П., срещу Решение № 131 /05.05.2021г., постановено по гр.дело № 796/2019г.по описа на Смолянския районен съд, с което по исковете с правно основание чл. 422, във вр. с чл. 415 от ГПК, предявени от „Агенция за събиране на вземания” ЕАД, ЕИК 203670940, със седалище и адрес на управление гр. София 1335, район Люлин, ж.к. Люлин 10, бул. „Д-р Петър Дертлиев“ № 25, офис-сграда Лабиринт, ет. 2, офис 4, представлявано от Д. Б. Б. е прието за установено по отношение ЕМ. ЗДР. К., ЕГН *****, от с. Сивино, общ. Смолян, че съществува вземането на ищеца срещу ответника по заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК № 132/05.06.2020 г., издадена по ч.гр.д. № 417/2020 г. на СмРС за сумата от 2 051,75 лева, представляваща дължима главница по Договор за потребителски паричен кредит, отпускане на револвиращ потребителски кредит, издаване и ползване на кредитна карта PLUS-11265918, сключен на 04.05.2015 г., ведно със законната лихва, считано от 05.03.2020 г. до окончателното плащане на задължението.

Със същото решение са отхвърлени като неоснователни и недоказани иска за главницата В ЧАСТТА за разликата над уважения размер от 2 051,75 лева до пълния предявен размер от 6 460,20 лв., както и иска за договорна лихва в размер на 776,81 лева за периода от 05.11.2017 г. до 05.03.2020 г. и иска за обезщетение за забава в размер на законната лихва в размер на 1 544,47 лева за периода от 06.11.2017 г. до 02.06.2020 г. Присъдени са направените разноси на страните съразмерно уважената и отхвърлената част от исквете.

Недоволен от така постановения съдебен акт е останал ищецът. Във въззивната жалба се поддържа оплакване за неправилност, поради нарушаване на материалния и процесуалния закон на решението в частта, с която са отхвърлени претенциите на „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД срещу ЕМ. ЗДР. К. за сумата над присъдената обща главница по установителния и осъдителния иск в размер на 2051,75 лева до пълния претендиран размер от 6460,20 лева; за сумата от 776,81 лева - възнаградителна лихва за периода от 5.11.2017 г. до 20.05.2020 г.; за сумата над 1544,47 лева обезщетение за забава.

По отношение приетата от контролирания съд липса на методика за изчисляване на ГПР излага оплакване, че в договора за кредит са посочени фиксиран лихвен процент и годишен процент на разходите, поради което изискванията на закона, касаещи референти стойности, индекси и методики, съответно допускания по променливи във формулата за изчисляването им са неприложими, доколкото към договора е приложен ясен погасителен план, без уговорки за промяна. Позовава се на практика обективирана в Решение № 923 от 30.11.2018 г. по в. т. д. № 1266/2018 г. на Окръжен съд - Варна; Решение № 314 от 11.05.2017 по т. д. № 1092/2016 г. на Окръжен съд – Варна и Решение № 85 от 06.06.2019 г. по в. гр. д. № 157/2019 г.

Направено е и оплакване, че разпоредбата на чл. 19, ал. 4 от ЗПК по изчерпателен начин изброява компоненти, които съставят ГПР и не може да става дума за неяснота у потребителя за разходите, включени в годишния процент на разходите. В процесния договор, е посочен фиксиран годишен лихвен процент по заема и фиксиран годишен процент на разходите, което е посочено в чл. 3 от условията по договора, както и че началната дата на ГПР, датата на подписване на договора, като се приема, че годината има 365 дни и е валиден за целия срок на договора, брой погасителни вноски, размер на погасителната вноска, дата на плащане на всяка от погасителните вноски, общ размер на всички плащания. Счита, че е спазена разпоредбата на чл. 11, ал. 1, т. 10. Позовава се на практика обективирана в Решение № 1431 от 4.12.2019 г. на ОС - Пловдив по в. гр. д. № 2160/2019 г. и Решение № 294 от 23.12.2019 г. на ОС - Шумен по в. гр. д. № 397/2019 г. Направено е и оплакване, че са уговорени в посочените проценти ГЛП и ГПР не надхвърля размера по чл. 19, ал. 4 от ЗПК, съдържа се общата сума, дължима от

потребителя, изчислена към момента на сключване на договора, приложен е и погасителен план, подписан от двете страни, в който е посочен броят на погасителните вноски, падежа на всяка една от тях. ГПР се формира от всички разходи по кредита, включително и за възнаградителна лихва. За потребителя не са останали никакви скрити разходи или допълнителни такси, никакви неблагоприятни последици за длъжника не са настъпили от факта на незнанието на механизма на определяне на ГПР, тъй като всички искани суми са били обективирани в първа страница на договора.

На следващо място по отношение дължимата застрахователна премия се излага оплакване, че неправилно първоинстанционния съд е приел, че застрахователния сертификат не представлява писмен договор за застраховка. Жалбоподателят счита също така, че ищцовото дружество доказва дължимостта на застрахователната премия, тъй като по делото е представен като доказателство Сертификат № PLUS - 11265918, който удостоверява сключената застраховка. Съгласно чл.184 ал.1 изр.3 от КЗ (2006г.) застрахователят по искане на застрахования издава застрахователно удостоверение, сертификат или друг писмен документ, удостоверяващ сключен застрахователен договор, а когато това е предвидено в закон задължително издава тези документи - Решение №184/07.04.2016 по дело №2744/2014 на ВКС, ТК, I т.о. На следващо място в мотивите си първоинстанционния съд е отбелязал, че безспорно е установен факта, че "БНП Париба Пърсънъл Файненс" ЕАД е заплатило премия на застрахователя в посочения от съдебно - счетоводната експертиза размер 1736 лв., което е установено и чрез постъпилият документ от трето не участващо лице по делото „Кардиф Животозастраховане Клон България“ КЧТ. Моли съдът да постанови решение, с което да отмени Решение от 05.05.2021 г., постановено по гр.д.№ 20205440100796, по описа на Районен съд Смолян в частта, в която са отхвърлени претенциите на „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД срещу ЕМ. ЗДР. К. за сумата над присъдената обща главница по установителния и осъдителния иск в размер на 2051,75 лева до пълния претендирай размер от 6460,20 лева; за сумата от 776,81 лева - възнаградителна лихва за периода от 5.11.2017 г. до 20.05.2020 г.; за сумата над 1544,47 лева обезщетение за забава Претендира съдът да присъди направените разноски в хода на настоящото производство разноски за държавна такса и юрисконсулско възнаграждение в размер на 250,00 лв.

В срока по чл.263,ал.1 от ГПК е постъпил отговор на въззивната жалба от ЕМ. ЗДР. К., с който се оспорва въззивната жалба като неоснователна. Поддържа се също така неоснователност на твърденията в жалбата, че в договора за кредит са посочени всички изискващи се по закон данни относно формирането на ГПР в съответствие с изискванията на разпоредбата на чл. 19, ал. 4 от ЗПК, като счита изводите на съда за наличие на основание по чл. 10 ал. 1 ЗПК за недействителност на целия договор обосновани и в съответствие със закона. Поддържа неоснователност на оплакванията в

жалбата и относно отхвърленото искане за заплащане на главница до размера на 6460,20 лв., за периода от 20. 08 .2017 г. до 20 05 2020 г.,с твърдения, че до този момент ответникът е извършвал плащания,които съдът е установил и зачел. Същото се отнася и по отношение на претендираната договорна лихва в размер на 776,81 лв. за периода 20. 01. 2018 г. до 20.05. 2020 г .,тъй като същата е начислена върху несъществуваща главница или поне неправилно завишена със застрахователната премия, такса ангажимент и други незаконно добавени плащания.Предлага съдът да потвърди решението,което е в съответствие със закона и съдебната практика относно потребителските отношения.

В съдебно заседание жалбоподателят „Агенция за събиране на вземания“ЕАД,ЕИК 203670940 редовно и своевременно призван не изпраща представител.В писмена молба се поддържа подадената въззивна жалба изцяло.

Въззиваемият ЕМ. ЗДР. К., ЕГН *****, от с. Сивино, общ. Смолян редовно и своевременно призван не се явява и се представлява от адв.Б. Мл., който поддържа становище за неоснователност на жалбата.

Жалбата е подадена в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК, срещу подлежащ на обжалване съдебен акт и от лице, имащо интерес от обжалването, отговаря на изискванията на чл. 261 ГПК и е процесуално допустима, поради което следва да бъде разгледана по същество.

При произнасяне по спора, въззивният съд съобрази следното:

От фактическа страна при разглеждане на делото от районен съд е установено, че на 04.05.2015 г. между между „БНП Париба Пърснъл Файненс“ ЕАД и ЕМ. ЗДР. К. е сключен договор за кредит PLUS-11265918 , съгласно който посоченото дружество е предоставило на ответника потребителски кредит от 10 000 лв., който същият е следвало да върне ведно със застрахователна премия 3 360 лв., такса ангажимент 350 лв., платим на 60 погасителни вноски с падеж 20-то число на месеца, с размер на всяка месечна вноска от 273,42 лв., с дата на първа вноска 20.06.2015 г. и 20.03.2020 г.- краен падеж и обща стойност на плащанията 16 405,20 лв.; с ГПР 13,04 % и лихвен процент 10,79 %, който е фиксиран за срока на договора. В чл. 5 от договора е предвидено обезщетение за забава в размер на законната лихва за периода на забавата на всяка погасителна вноска, ведно с разносните за събирането на кредита (за телекомуникационни услуги, напомнителни писма или други) по преценка на кредитора. Договорена е предсрочна изискуемост на кредита при просрочване на две или повече месечни вноски, считано от падежната дата на втората непогасена вноска. Страните са постигнали съгласие да бъде сключена застраховка на плащанията, при която застраховката да бъде платена директно на застрахователния агент „Директ Сървисис" ЕАД, като застрахователната премия, която е в размер на 3 360 лв., съгласно т. 2 от условията на договора е разделена на равен брой вноски,

съответстващи на броя на вноските по кредита и е част от всяка месечна погасителна вноска. Таксата ангажимент задължава кредитора да фиксира лихвения процент за целия срок на договора и се заплаща при усвояването на кредита.

На същата дата -04.05.2015 г. между страните е подписан и сертификат за застраховка „Защита на плащанията“, пакет защита на плащанията и злополука, и комбинирана защита, сключена с „Кардиф Животозастраховане, клон България“ с който ответникът се е съгласил при настъпването на застрахователно събитие застрахователното плащане да бъде извършено в полза на кредитора „БНП Париба Пърсънъл Файненс“ ЕАД, а видно от представеното платежно нареждане от 05.05.2015 г. (л. 64) „БНП Париба Пърсънъл Файненс“ ЕАД е превело по сметка на ответника в „Алфа Банка“ – клон София сумата от 9 650 лв. по същия договор за кредит.

По силата на рамков договор за продажба и прехвърляне на вземания (цесия) № Д-17-00142-1/27.07.2017 г. „БНП Париба Пърсънъл Файненс“ ЕАД е прехвърлило на „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД вземанията на продавача от длъжници, произтичащи от договорите за кредити, посочени в приложение № 1 към договора, заедно с всички привилегии, обезпечения, изтекли лихви и др. принадлежности. Виден от приложение № 1/09.08.2018 г. към договора за цесия, с посочения договор за цесия е прехвърлено и вземането „БНП Париба Пърсънъл Файненс“ ЕАД към ответника Е.К. (под № 61 в приложението) в общ размер от 7 651,40 лв., от които остатък от главницата към 09.08.2018 г. – 6 460,20 лв.; 776,81 лв. остатък договорна лихва към 09.08.2018 г.; 414,39 лв. остатък лихва за просрочие към 09.08.2018 г.

С потвърждение за сключена цесия на основание § 7, ал.7 продавачът – цедент „БНП Париба Пърсънъл Файненс“ ЕАД е потвърдил, че в качеството си на кредитополучател по договор за паричен заем е прехвърлил на ищцовото дружество кредитите по Приложение № 1/09.08.2018 г. към договор за цесия от 27.07.2017 г., сред които е и този с длъжника – ответник, потвърждава, че е получил договорената покупна цена от съгласно договора за прехвърляне на вземания. С § 7, ал. 8 от договора за цесия продавачът е упълномощил купувача с правата да уведомява длъжниците за цесията и да направи изрично пълномощно за това. Цедентът е упълномощил цесионера да уведоми от негово име всички длъжници по прехвърлените вземания за извършената цесия с писмените пълномощни на (л. 32 и 33).

С уведомително писмо от 04.03.2020 г. длъжникът К. е уведомен от ищеца за извършената цесия и за размера на задължението му към 04.03.2020 г. – 8 781,48 лв., включително начислена лихва за просрочие и същият е била поканен в 5- дневен срок от получаването на поканата да плати на цесионера цялото вземане. Писмото е изпратено до длъжника с известие за доставяне (л. 36) на адреса в с. Сивино. Уведомлението е връчено на ответника лично на 11.03.2020 г.

Видно от писмото на „Кардиф животозастраховане“, клон България КЧТ от 16.03.2020 г., съгласно извлечение на информационната система на същото дружество по сключената застраховка е издаден сертификат PLUS-11265918/04.05.2015 г. със застраховано лице ответника, по която са платени 38 премии по 56 лв. в периода 01.06.2015 г. – 01.07.2018 г. вкл. или общо 2 128 лв.

Вещото лице по назначената и изслушана пред районен съд СИЕ дава заключение, че Е.К. е направил погасителни вноски в общ размер 7 948,25 лева (Таблица 1, к. 20), от които са извършени погасявания към БНП Париба Пърсънъл Файненс” ЕАД – сума 3 931,80 лв. за главница; 2 268,39 лв. за договорна лихва; 1 736 лв. за такса застраховка на кредит и 12,06 лв. разноски за събиране. Ответникът не е извършил плащания към ищеца – цесионер. Размерът на законната лихва върху непогасената главница в размер на 6 068,20 лв. за периода 06.11.2017 г. (обявяване на предсрочната изискуемост) – 02.06.2020 г. (подаване на заявлението) е 1 560,93 лв.

Според втория вариант на експертизата без да се отчитат вноските по застраховката, приспаднати от главницата, са погасени 5 392,41 лв. – главница; за периода 20.06.2015 – 20.08.2018 г. плюс 67,03 лв. – част от непогасената вноска за главницата към 20.09.2018 г.; 2 543,78 лв. - договорна лихва за периода 20.06.2015 – 20.09.2018 г. вкл. и 12,06 лв. разноски за събиране. Според вещото лице размерът на законната лихва върху непогасената главница 4 607,59 лв. за периода 06.12.2018 (датата, на която би настъпила предсрочната изискуемост) до 02.06.2020 г. (подаването на заявлението) е 697,59 лв.

В съдебно заседание вещото лице доуточнява, че от начислената застраховка в размер на 2 128 лв. са погасени 1 736 лв. от направените погасителни вноски от ответника и е останал непогасен остатък от 392 лв.

С атакуваното решение е прието, че не е изпълнено условието на чл. 11, т. 11 от ЗПК, тъй като на кредитополучателя не е предоставена пълната необходима информация във връзка с погасяването на кредита. На следващо място в договора е посочен годишен процент на разходите (ГПР), но единствено като абсолютна процентна стойност, като не е посочено взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на ГПР по определения начин в Приложение № 1 на ЗПК, каквото е изискването на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК. Прието е също така, че в договора и в условията към него липсва конкретизация относно начина, по който е формиран посоченият процент ГПР, което води и до неяснота относно включените в него компоненти, което е нарушение на основното изискване за сключване на договора по ясен и разбираем начин, въведено с чл. 10, ал. 1 ЗПК. Според районен съд за да е спазена разпоредбата на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК в договора трябва да е посочено не само цифрово какъв годишен процент от общия размер на предоставения кредит представлява ГПР, но и изрично и изчерпателно да

бъдат посочени всички разходи, които длъжникът ще направи и които са отчетени при формиране на ГПР, поради което неяснотата и липсата на правила за формирането на ГПР е самостоятелно основание за нищожност на договора, съгласно чл. 22 от ЗПК. Относно представения по делото писмен документ, озаглавен „сертификат“, в който се твърди, че удостоверява, че посочен застраховател се е съгласил да застрахова ответника по застраховка „защита на плащанията“, според проверявания съд този сертификат не е писмен договор за застраховка, какъвто не е представен, а съгласно чл. 344 от КЗ, писмената форма при застрахователните договори е форма за действителност. Прието е също така, че сертификатът представлява частен свидетелстващ документ, който доказва единствено направено изявление от неговия издател, но не удостоверява истинността на това изявление. Направен е извод, че от общите условия за застраховка „защита на плащанията“ на кредитополучателите на „Кредит Класик“, същите са неразделна част от групов застрахователен договор за застраховка „защита на плащанията“ № 5/2010 г., а в случая не е представен нито груповия договор от 2010 г., посочен в общите условия, нито доказателство, че същият е приложими за сключения през 2015 г. процесен договор. Констатирано е също така, че посочената застраховка по груповия договор засяга кредитополучател по договори „Кредит класик“, процесният е за отпускане на револвиращ потребителски кредит с кредитна карта. Прието е също така, че издателите на сертификата са декларирали, че застрахователят се е съгласил да застрахова кредитополучателя по застраховка „защита на плащанията“, но съдът не установил застраховане в предвидената в закона форма и плащане по застрахователен договор към застрахователя, свързано с конкретния договор за кредит. Прието е за безспорно установено, че „БНП Париба Пърсънъл Файненс“ ЕАД е заплатило премия на застрахователя в посочения от експертизата размер от 1 736 лв.

Предвид приетата недействителност на договора районен съд приема, че ответникът дължи връщане единствено непогасеният остатък от главницата по кредита, която е сума в размер на 2 051,75 лева, ведно със законната лихва, считано от 05.03.2020 г. до окончателното плащане, в който не се включват включва застрахователните вноски и е постановено отхвърляне иска в разликата над уважения размер до пълния предявен размер от 6 460,20 лв., като установителните искове за договорна и наказателна лихва са отхвърлени изцяло като неоснователни и недоказани.

С въззивната жалба решението на районен съд се атакува в частта, с която са отхвърлени претенциите на „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД срещу ЕМ. ЗДР. К. за сумата над присъдената обща главница по установителния и осъдителния иск в размер на 2051,75 лева до пълния претендиран размер от 6460,20 лева; за сумата от 776,81 лева - възнаградителна лихва за периода от 5.11.2017 г. до 20.05.2020 г.; за сумата над 1544,47 лева обезщетение за забава.

В останалата част първоинстанционното решение не е обжалвано и е влязло в законна сила.

Обжалваното първоинстанционно решение е постановено от съдия от районен съд, в предвидената от закона форма и в кръга на неговата компетентност, поради което същото е валидно.

По отношение на допустимост настоящият състав на въззивния съд намира постановения първоинстанционен акт за допустим в обжалваните части.

По въпросите за неправилността на обжалваното решение въззивният съд е обвързан от доводите, посочени във въззивната жалба и преценено по същество - решението в обжалваната част е правилно постановено.

В конкретния случай безспорно се установи сключването на револвиращ потребителски кредит, издаване и ползване на кредитна карта PLUS-11265918, сключен на 04.05.2015 г., съгласно който ищецът е предоставил на ответника заем в размер на от 10 000 лв., който същият е следвало да върне ведно със застрахователна премия 3 360 лв., такса ангажимент 350 лв., платим на 60 погасителни вноски с падеж 20-то число на месеца, с размер на всяка месечна вноска от 273,42 лв., с дата на първа вноска 20.06.2015 г. и 20.03.2020 г.- краен падеж и обща стойност на плащанията 16 405,20 лв.; с ГПР 13,04 % и лихвен процент 10,79 %, който е фиксиран за срока на договора.

Процесният договор за заем може да се характеризира като договор за потребителски кредит по смисъла на чл.9 и следващите ЗПК, следва да бъде съобразен с неговите изисквания, включително относно действителността му.

В чл. 10 - чл. 12 ЗПК законодателят е предвидил специфични изисквания относно реда за сключване, формата и съдържанието на договора за потребителски кредит, нарушаването на част от които води до неговата недействителност.

Съгласно чл. 22 ЗПК когато не са спазени изискванията на чл. 10, ал. 1, чл. 11, ал. 1, т. 7 – 12 и т. 20 и ал. 2 и чл. 12, ал. 1, т. 7-9 договорът за потребителски кредит е недействителен. Касае се за изначална недействителност на договора, тъй като посочените в чл. 22 ЗПК императивни изисквания са относими към момента на сключването му.

Неспазването на което и да е от тези изисквания е въздигнато от

законодателя в достатъчно тежък порок, водещ до недействителност на договора с правни последици, уредени в чл. 23 ЗПК. Въпреки опорочаването на договора за потребителски кредит, отговорността на заемателя не отпада изцяло, тъй като дължи връщането на чистата стойност на кредита, без лихви и други разходи.

Анализираното съдържание на договора отговаря на изискванията на чл. 11, ал. 1, т. 19 и т. 11, т. 12 ЗПК - съдържа дата и място на сключването, вид на предоставения кредит, индивидуализация на страните, срок на договора, общия размер на кредита и начин на усвояването му, размер на ГЛП, информация относно размера, броя, периодичността и датите на плащане на погасителните вноски, както и информация за правото на потребителя при погасяване на главницата по срочен договор за кредит да получи при поискване и безвъзмездно, във всеки един момент от изпълнението на договора, извлечение по сметка под формата на погасителен план за извършените и предстоящите плащания.

Договорът обаче не отговаря на изискванията на чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК. В него е посочен годишен процент на разходите (ГПР), но единствено като абсолютна процентна стойност - 13, 04 %. Липсва посочване на взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на ГПР по определения в Приложение № 1 начин, каквото е изискването на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК. Според разпоредбата на чл. 19, ал. 1 ЗПК, ГПР изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи (лихви, други преки или косвени разходи, комисионни, възнаграждения от всякакъв вид, в т. ч. тези, дължими на посредниците за сключване на договора), изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит. В договора липсва конкретизация относно начина, по който е формиран посочения процент ГПР, което води и до неяснота относно включените в него компоненти, а това от своя страна е нарушение на основното изискване за сключване на договора по ясен и разбираем начин - чл. 10, ал. 1 ЗПК.

При липсата на данни за наличие на други разходи по кредита, освен възнаградителна лихва – 10,79 %, не става ясно как е формиран ГПР от 13, 04% и какво друго е включено в ГПР извън фиксирания годишен лихвен процент. Може само да се гадае включена ли е еднократната такса

ангажимент, застрахователната премия или пък други разходи.

В тази връзка въззивният съд намира за неоснователни доводите, изложени във въззивната жалба, че предвид съдържанието на разпоредбата на чл. 11, т. 10 от ЗПК е достатъчно в договора да бъде посочен годишния процент на разходите (ГПР) единствено като абсолютна процентна стойност, общата сума, дължима от потребителя към момента на сключването на договора и позоваването на посочената от жалбоподателя практика в тази връзка е неоснователно, тъй като същата не е задължителна за съдилищата.

В настоящата хипотеза липсва посочване на взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на ГПР, съгласно изискването на чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК. Целта на цитираната разпоредба е на потребителя да се предостави пълна, точна и максимално ясна информация за разходите, които следва да стори във връзка с кредита, за да може да направи информиран и икономически обоснован избор дали да го сключи. Такова е и изискването на чл. 10, параграф 1, б. "ж" от ДИРЕКТИВА 2008/48/ЕО7, съгласно което се посочват всички допускания, използвани за изчисляването на този процент". Вярно е, че посочения ГПР от 13.04 %, като абсолютна процентна стойност е в границата на предвидения максимален размер в чл. 19, ал. 4 от ЗПК, но неяснотата относно начина, по който същият е формиран, води и до неяснота относно включените в него компоненти. Нещо повече при използване на калкулатор за изчисляване на ГПР (за което не са необходими очевидно специални познания), при параметрите заложи в договора, относими към изчисляване ГПР, се получава сума надхвърляща значително посочената в договора - 38.86%.

Неоснователно и в разрез със съдебната практика, която приема, че примери, които водят до неточен ГПР и нищожност на целия договор са таксите кредит у дома, допълнителен пакет услуги, такса гарант и застраховка. При всички тези такси са изпълнени изискванията на директивата – те са предвидими общи разходи, които обуславят сключването на договора при тези условия и са предварително заложи като разходи в размера на погасителната вноска. По тези съображения тези клаузи изискват размерът им да се включи в общия размер на разходите и от там в ГПР по смисъла на договорката на страните и ако не са включени, това води до

неправилно изчислен ГПР и от там до нищожност на целия договор.

В процесния случай това са такса ангажимент и застраховката, т.е. последните представляват предвидими общи разходи, които обуславят сключването на договора при тези условия и са предварително заложиени като разходи в размера на погасителната вноска. По тези съображения тези клаузи изискват размерът им да се включи в общия размер на разходите и от там в ГПР по смисъла на договорката на страните и ако не са включени, това води до неправилно изчислен ГПР и от там до нищожност на целия договор.

Решаващият съд установява в настоящата хипотеза, че кредитополучателят се е договорил да върне на кредитора според погасителния план с последен падеж към 20.03.2020 г., отпусната по банков път главница от 10 000 лв., като заплати такса ангажимент 350 лв. и лихва с фиксиран размер 10.79% годишно, разпределена на 60 равни месечни анюитетни вноски от по 273.42 лв., включващи както части от главница и начислената лихва, така и застрахователна премия в общ размер 3360 лв. по застраховката Защита на плащанията.

Следователно се налага извод за нищожност на целия договор.

За прецизност според настоящия състав намира за необходимо да отбележи, че груповата застраховка защита на плащанията има за обект нематериални блага - живота, здравето или телесната цялост на физическо лице, които по принцип са предмет на застрахователна закрила по личните застраховки – „Живот” и „Злополука”, предложената на кредитополучателя застраховка има типично съдържание на допълнителна гаранция за отпускане на кредит. Финансова институция срещу риска от непредвидени финансови затруднения на кредитополучателя (чл. 456 КЗ) и се сключва за негова сметка след предварителното му писмено съгласие за това (чл. 382, ал. 2 КЗ, във вр. с чл. 443, ал. 1 КЗ). Макар това застраховане да не е било оповестено като условие на кредитирането обаче, като обща сума, която потребителят би бил задължен да заплати при ползване на тази кредитна услуга е посочен сбор, който не може да се формира само от общия размер на договорена главница и оповестените във формуляра лихви от 13.04 % годишно и разходите, изчерпващи се еднократната такса за ангажимент в размер на 350 лв. Общото задължение, съответно изцяло на общия брой равни месечни вноски, посочени в процесния договор, всъщност е съответно на вписаните в договора за кредит сборни плащания, в които изрично вече е посочено и допълнително задължение по застрахователна премия (в размер 3360 лв.). Няма никакво съмнение, че месечните вноски са оповестени в погасителния план по договора, в размер включващ и премията за застраховането на финансовия риск на кредитора, въпреки че този разход не е ясно посочен. Това се потвърждава и в молбата на кредитора, в която е посочено, че застрахователната премия е заплатена от ответника за периода 20.06.2015 година-първа погасителна вноска до 20.07.2018 година-38

погасителна вноса(л.43), като 237.42лева на вноската по уговорения в договора план е начислен като сбор от падежирали ежемесечно части от главница и договорена лихва, но и горница от ежемесечно дължима застрахователна премия. Като е пропуснал посочване на присъединяването към застраховката като задължително условие по този кредит, доставчикът на услугата е осуетил и възможността потребителя да се запознае с действителната икономическа тежест, която поема. Допълнителното плащане на премията не е отразено като разход при формиране на оповестения ГПР(13.04%), въпреки че е включен в общия дълг и месечните вноски. Този начин на оповестяване на разходите не е съответен на изискването на чл. 19 ал.1 от ЗПК. Уговорената застраховка в полза на застрахователя се кредитор, но за сметка на застрахования длъжник, не може да се квалифицира като изключение по чл. 19 ал. 3 ЗПК, а при отчитането ѝ като несъмнено очакван разход, действителния ГПР би бил значително завишен (към 38.86%%). Същевременно извън специалните параметри и условия, застрахователната премия е вписана като глобална сума, като изрично е посочено че няма никаква част от нея, която да се кредитира от този ползващ се доставчик, съответно и не е имало основание за потребителя да предполага, че вноските му включват и премии, които не са отразени като разход в ГПР.

Освен гореизложеното по – горе от настоящия състав, законосъобразно е прието от районен съд, че представения от ищцовото дружество сертификат(частен свидетелстващ документ) не удостоверява,че посоченият застраховател се е съгласил да застрахова ответника по застраховка „защита на плащанията“, тъй като същият няма характер на писмен договор за застраховка, какъвто не е представен по делото, в разрез с разпоредбата на чл.344 КЗ,изискваща писмена форма при застрахователните договори,форма за тяхната действителност. Правилни са и констатациите на районен съд, че съгласно общите условия за застраховка „Защита на плащанията“ на кредитополучателите на „Кредит класик“, същите представляват неразделна част от групов договор за застраховка „защита на плащанията“ №5/2010година,като в хода на делото не е представен груповия договор от 2010година,нито доказателства,че е приложим за сключения през 2015година.нещо повече настоящият договор не е договор „кредит класик“ , а е за отпускане револвиращ потребителски кредит с кредитна карта. Без значение в случая е декларираното от издателите на сертификата, че застрахователят се е съгласил да застрахова кредитополучателя по застраховката защита на плащанията, което не обосновава и извод,че е извършено застраховане в предвидената от закона форма и плащане по застрахователен договор към застрахователя.

В заключение, при съвкупна преценка на всяка от уговорките, съдът констатира, че макар формално договорът за кредит да покрива изискуеми реквизити по чл.11 ал.1 ЗПК, вписаните параметри не кореспондират на изискуемо съдържане по т.10 (годишния процент на разходите по кредита и

общата сума, дължима от потребителя) и т. 11 (погасителен план, с указание как вноската се разпределя за различните видове разходи). Тази част от съдържанието на сделката е особено съществена за интересите на потребителите, тъй като въз основа на предварителната стандартизирана информация за тези реквизити кредитополучателите следва да могат да съпоставят наличните пазарни предложения и да упражнят избора си съответно на индивидуалния си интерес. Затова и неяснотите, вътрешното противоречие или подвеждащото оповестяване на това изискуемо с императивна норма съдържание, законодателят урежда като порок от толкова висока степен, че изключва валидността на договарянето(чл. 22 ЗПК). В този смисъл въззивният съд намира оплакванията на жалбоподателя за неоснователни.

Като не е оповестил действителен ГПР в договора за кредит, доставчикът на услугата е нарушил изисквания на закона и не може да се ползва от уговорената сделка. В тази хипотеза потребителят следва да върне само чистата стойност на ползваната сума, без да се отчитат начислените въз основа на договора лихва, такси и премии(чл. 23 ЗПК). Оплакването на жалбоподателя за неправилно приложен закон е неоснователно.

Предвид гореизложеното и на основание чл.22 ЗПК сключеният между страните договор за потребителски кредит от **04.05.2015 г.** е недействителен и като такъв не може да ги обвърже, нито да създаде задължения за ответника. Нормите на чл.10, ал.1, чл.11, ал.1 и ал.2 и чл.22 ЗПК са императивни и възможност за отклонение от тях законодателя не е предвидил, а за приложението им въззивната инстанция следи служебно съгласно ТР №1/2013 г. по т.д.№1/2013 г. на ОСГТК на ВКС.

Съгласно разпоредбата на чл.23 ЗПК когато договорът за потребителски кредит е обявен за недействителен, потребителят връща чистата стойност на кредита, без да дължи лихва или други разходи по кредита.

В процесния случай отпуснатия на ответника кредит е в размер на 10 000 лв., а според сключението на вещото лице същия внесъл сума в размер на 7 948.25 лева, с която след като договорът е недействителен и с оглед разпоредбата на чл.23 ЗПК, следва да се погаси част от главницата и в тази връзка ответника дължи връщане на разликата между отпуснатата и платена сума или сумата от 2 051.75 лв.,за която сума е уважен предявеният иск с атакуваното решение, а за разликата над нея до претендираната главница от 6 460.20лева лв. и за претендираните лихви - предявения иск следва да бъде отхвърлен.

При изложеното до тук решението на СРС, в атакуваната част се преценява за правилно и нестрадащо от пороците, визирани във въззивната жалба и като такова следва да бъде потвърдено, а въззивната жалба, като

неоснователна – да се остави без уважение.

При този изход на делото, въззиваемата страна има право да ѝ се присъдят направените пред настоящата инстанция разноски, но въззивния съд не присъжда разноски поради липса на доказателства за сторени такива.

Мотивиран от гореизложеното съдът, в настоящи си състав

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение №131 от 05.05.2021 година, постановено по гр.д.№796/2020 година по описа на Смолянския районен съд в частта, с която по исковете с правно основание чл. 422, във вр. с чл. 415 от ГПК, предявени от „Агенция за събиране на вземания” ЕАД, ЕИК 203670940, със седалище и адрес на управление гр. София 1335, район Люлин, ж.к. Люлин 10, бул. „Д-р Петър Дертлиев“ № 25, офис-сграда Лабиринт, ет. 2, офис 4, представлявано от Д. Б. Б. против ЕМ. ЗДР. К., ЕГН *****, от с. С., общ. Смолян, са отхвърлени исковете, че съществува вземането на ищеца срещу ответника по заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК № 132/05.06.2020 г., издадена по ч.гр.д. № 417/2020 г. на СмРС за дължима главница по Договор за потребителски паричен кредит, отпускане на револвиращ потребителски кредит, издаване и ползване на кредитна карта PLUS-11265918, сключен на 04.05.2015 г., в разликата над сумата от 2 051,75 (две хиляди петдесет и един лев, седемдесет и пет стотинки) лева до пълния предявен размер от 6 460,20 (шест хиляди четиристотин и шестдесет лева, двадесет стотинки) лв., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 05.03.2020 година до окончателното изплащане на сумата, както и иска за договорна лихва в размер на 776,81 (седемстотин седемдесет и шест лева, осемдесет и една стотинки) лева за периода от 05.11.2017 г. до 05.03.2020 г. и иска за обезщетение за забава в размер на законната лихва сума в размер на 1 544,47 (хиляда петстотин четиридесет и четири лева, четиридесет и седем ст.) лева за периода от 06.11.2017 г. до 02.06.2020 г. като законосъобразно постановено.

В ОСТАНАЛАТА част решението не е обжалвано и е влязло в законна сила.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____